

HANZEFESTIVAL ZUTPHEN 2012 EXCLUSIEF GELDERS

HET BEGRIIP HANZEFESTIVAL KAN VOOR ENIGE VERWARRING ZORGEN.. WE BEDOELEN HIER NIET HET HANZEFESTIVAL VAN HARDERWIJK, DAT IN MEI WORDT GEHOUDEN EN REFEREERT AAN DE VREDE VAN HARDERWIJK UIT 1446, WAARBIJ EEN CONFLICT TUSSEN ENERZIJD DE NOORD DUITSE HANZESTEDEN EN ANDERZIJD DE HOLLANDSE EN ZEEUWSE HANZESTEDEN WERD BIJGELEGD. IN HARDERWIJK BETREFT HET HISTORISCHE STADSFEESTEN, WAARBIJ HET OM EEN ANDERE HANZE EN ANDERE HANDEL GING. DAT GELDT OOK VOOR ZWOLLE, WAAR HET HANZEFESTIVAL EEN MIDDELEEUWSE OMMEGANG BEVAT. HET HANZEFESTIVAL WORDT IN HET ALGEMEEN WEL GEKOPPELD AAN HET HANDELSVERBOND IN NOORD DUITSLAND, DENEMARKEN, DE OOSTZEELANDEN EN NEDERLAND, MAAR HET HANZEFESTIVAL VAN ZUTPHEN (ZUTPHEN IS OOK HANZESTAD, EVENALS BIJVOORBEELD ZWOLLE, HARDERWIJK, DEVENTER EN ARNHEM), IS EEN BLAASMUZIEKFESTIVAL, DAT IN 2012 ZIJN TWEEDE AFLEVERING BELEeft EN EEN VOORAL GELDERSE AANGELEGENHEID IS.

TEKST WILLEM VAN KOPPENHAGEN

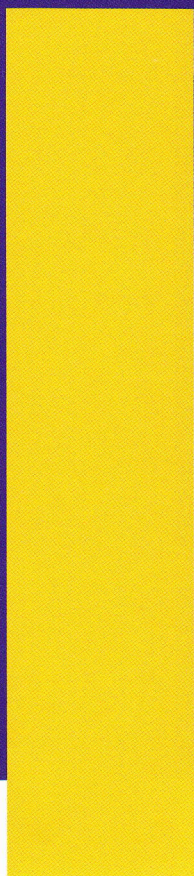

Tot en met de juryleden is het exclusief Gelders. Vijftien Gelderse gezelschappen zijn dit jaar op 13 en 14 oktober te beluisteren in presentaties, die variëren in lengte van 20 tot 45 minuten, afhankelijk van de klasse waarin men uit komt. Dat varieert dus van basisklasse tot middenklasse en topklasse. Een jury van deskundigen, waaronder musici, componisten en dirigenten van uitsluitend Gelderse komaf zal beide dagen beoordelingen geven, hetzij schriftelijk in de vorm van een kritisch verslag, of via een puntentoekenning, die echter geen toegang geeft tot promotie of degradatie. Een min of meer vrijblijvende beoordeling voor orkesten om eens te vernemen en kijken "waar ze zoal staan"; een soort graadmeter dus. Die jury bestaat uit Jan Bosveld, Tijmen Botma, Jan Nellestijn en Dick Bolt; allen van Gelderse oorsprong en veelal ook nog in die provincie werkzaam en in de amateurmuziek, zo vermeldt en vereist het festivalreglement.

DEELNEMERS

Ook de deelnemende gezelschappen zijn uitsluitend Gelders: uit Warnsveld, Zelhem, Winterswijk, Zevenaar, Wilp, Voorst, Amerongen, Doetinchem, Hummelo, Varsseveld, Ingen, Gaanderen, Vaassen, Westervoort en Gorssel. Zij komen uit in drie verschillende klassen en zijn op zaterdag 13 en zondag 14 oktober in de Hanzehof te vinden. Het gaat hier om 800 muzikanten in 15 orkesten. Zij worden beoordeeld op

muzikaliteit (dynamiek, nuancering etc.), tecÓiek (zuiverheid, klankverhouding, articulatie etc.) en inhoud (afwisseling, opbouw, niveau etc.). Deze presentaties vinden op zaterdag en zondag plaats. De zaterdagavond is gereserveerd voor een combinatieconcert in het kader van het HRFSTWND-project, waarbij gastoptredens worden verzorgd door The Arnhem Symphonic Winds met een projectorkest en met de Hongaarse klarinettist/saxofonist Bence Zsepeci en het Budapest Saxophone Quartet. Werken van Frigyes Hidas en Bela Bartok voeren de boventoon naast wat lichter werk van Artie Shaw. OBK Westervoort, tegenwoordig onder leiding van Erik Kluin, komt naar Zutphen met werken als Margam Abbey, The Sunken Village en Flashback. De muzikanten uit Varsseveld, met dirigent Andy Kievits, roepen hun achterban op hen aan te komen moedigen tijdens het Hanzefestival. Een rondgang langs verschillende deelnemende orkesten levert het beeld van enthousiaste betrokkenheid en een grote muzikale inzet om zo goed mogelijk voor de dag te komen. Zoals al gezegd, men ziet het als een goede graadmeter voor zichzelf.

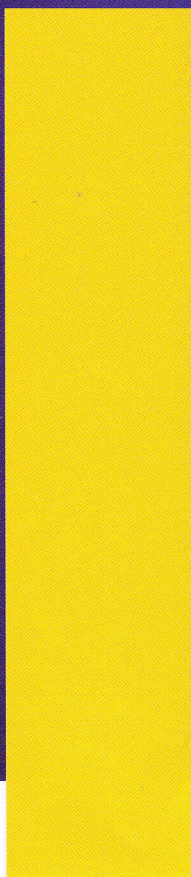
BEHOEFTE

Voor wie de toch vaak opgefokte en gedwongen gespannen atmosfeer van een wedstrijdconcours wil omzeilen, is dit festival een prima plek om te vernemen welke kwaliteiten men heeft of nog moet ontwikkelen. Want er is keus tussen een

vrijblijvend verslag, een beoordeling en een beoordeling in punten. Nergens een veroordeling tot een 2e prijs of minder, zoals de concourswereld die (helaas?) wel kent. Zouden de concoursen daarom in deze contreien ook minder in trek zijn? Blijkbaar is juist daaraan ook behoefte, zoals het toch zeker omvangrijk te noemen deelnemersveld laat zien. Kaartjes voor het evenement zijn te koop via www.hanzehof.nl. Een dagkaart kost 6,50 euro en een passe-partout heb je al voor 11,50 euro. Plaats van handeling: Theater en Congressentrum De Hanzehof aan de Coehoornsingel 1 te Zutphen. Informatie verstrekt MUI-coördinator Romano Mediati onder 06- 10014761 of via www.mui-online.nl. Kosten per deelname zijn 150 euro.

STEDELIJKE VAN ZEVENAAR

Al die informatie leidde me naar de Stedelijke Muziekvereniging Zevenaar, als een der vijf deelnemers in de topklasse. Nieuwsgierig naar hoe men naar het Hanzefestival toewerkt en toe leeft, of juist niet. Wat doet het orkest er allemaal voor en wat doet de dirigent? Wat levert het op en is het de moeite waard? Welke muziek kiest men en waarom? Waarom deelname aan een festival en misschien niet aan een concours? En nog wel meer... Kortom, nogal wat vragen... Al vanaf het einde van de zomervakantie en ook al even daarvoor zijn de Zevenaarse muzikanten voor het Hanzefestival in

de weer met een gericht repetitieschema, groepsrepetities en extra aandacht van dirigent Jos Jansen, die zijn plaats bij OBK Westervoort verruilde voor het dirigentschap in Zevenaar.

MUZIEK PROMOTEN

Op de bewuste repetitieavond van SMZ laat woordvoerder Wim den Otter mij het repetitieschema zien. “Er wordt heel gericht voorbereid, met extra groepsrepetities en een studiedag, want er moet natuurlijk wel een en ander gebeuren als je je wilt presenteren op het juiste niveau. We hebben het met het concoursverhaal wel gehad. Je bent er een heel jaar mee bezig en dat motiveert niet echt. Bij ons laatste concours in Enschede zat er 30 man publiek. Waar doe je dan een concours voor? Die vraag leefde heel erg bij de muzikanten en hoe meet je dan nog je niveau? In onze formule is het promoten van muziek erg belangrijk. Je wilt het naar de toehoorders brengen. Wij willen alle muzikale aspecten laten zien van een harmonieorkest. Muziek in de volle breedte en in allerlei stijlen. Het publiek moet zich vermaken en verbazen over onze muziek, die we op een zo hoog mogelijk niveau willen brengen”, vertelt Den Otter bevlogen en enthousiast. “Daar horen ook goede solisten bij en we willen los komen van eerdere tradities en banden. We zijn op weg naar een andere invulling, waarbij de muziek in al zijn facetten centraal staat”. Enkele enthousiaste muzikanten komen binnen. “Die zijn om

zes uur uit het vliegtuig gestapt en nu al hier,” voegt Den Otter veelbetekend toe. “Door de leden werd het idee van deelname aan het Hanzefestival goed ontvangen. Toen de MUI kwam met dit idee was dat voor SMZ ‘Gefundenes Fressen’. Het Hanzefestival biedt voor elk wat wils en niet de druk van een concours, hoewel er ook orkesten zijn, die dit festival gebruiken als een try-out voor een concours. We hebben als solist Joël Botma en Ruud Ansink in ons programma. Gastsolist is ook Guus Jansen (altsax), die als jong solist met Ruud Ansink (als ouder solist van SMZ) een battle aangaat.

MET EIGEN MENSEN

Dirigent Jos Jansen vertelt verder: “oud-collega Leon Zwijgers komt op de studiedag speciaal voor het hout en ik zelf ga dan met het koper aan de slag. Die dag werken we eerst in groepen en op het eind tutti. Slagwerk wordt apart genomen, want daar moet toch wel heel specifiek een en ander worden doorgenomen. Op een concours huurt men ook vaak muzikanten in en dat is niet mijn aanpak. Ik vind dat je zoveel mogelijk met muzikanten uit de eigen gelederen moet gaan, want je wilt je vereniging verder omhoog helpen en dat vasthouden. Dan is zo’n festival een betere zaak.” Hij heeft er net als de leden veel zin in. “Ik heb veel ervaring met fanfares, maar nu, bij dit harmonieorkest, is het vooral de klankkleur, die zo mooi is om mee te werken. “Dat werkschema legt de verantwoordelijkheid ook

bij de muzikanten zelf. Zij zijn zelf ook verantwoordelijk en het is zeker niet vrijblijvend.”

Tijd voor de orkestrepetitie: Na de gebruikelijke mededelingen volgt al snel A Festival Prelude van Alfred Reed. Het klinkt het al imposant. Jansen maakt opmerkingen over de interpretatie van het geheel. Hij laat zijn muzikanten aanvoelen, hoe klanken samen moeten klinken, hoe je die afwikkelt en opbouwt en hij moedigt enthousiast aan. “Hier iets meer bewegen” en “Na die triolen zijn die zestienden vaak te snel.” Het heeft allemaal al veel meer kleur dan slechts grondverf, maar Jansen eist verfijning en de mooiste inkleuringen. “Die sfeerovergang moet nog wat beter.”

PUNTJES OP DE I

Het ‘puntjes – op- de- i-stadium’ komt dichtbij. Op dit moment hebben dirigent en orkest nog een week of vier te gaan en in die vier weken moet het totale programma er helemaal staan. Er staan zeven niet mis te verstane muzikale hoogstandjes op de lijst, die in de Hanzehof ten gehore worden gebracht om niveau, kwaliteit en veelzijdigheid aan de man te brengen. Zo ook het monumentale Jericho (Bert Appermont), waarin een balletdans geen bokswedstrijd mag zijn, zoals Jansen uitlegt en om veel meer verfijning vraagt. Het orkest heeft een mooie bezetting, werkt heel geconcentreerd en maakt echt muziek. “Voor Willem spelen we Jericho even helemaal”, licht

hij toe, maar Jansen moet toch even onderbreken om iets te corrigeren. En ongeveer 10 minuten en 49 seconden later is hij klaar met dit werk. Er zullen nog vele opmerkingen van hem komen om binnen die vier weken alles te optimaliseren. Dat blijft werken tot de laatste repetities, maar dan komt er ook iets heel moois tot stand. Zeker weten? Beleef de muziekkleuren van SMZ en dirigent Jos Jansen en van een ruim tiental andere muziekgezelschappen op het aanstaande Hanzefestival.

